

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Bandy František

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

**Zhodnocení prostředků u útvarů AČR využitelných při
nevojenských ohroženích na území Č. R.**

Bakalářská práce

Autor práce: František Bandy
Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva se zaměřením CBRNE

Vedoucí práce: Ing. Viliam Demetr

Datum odevzdání práce: 3. 5. 2013

Abstrakt v českém jazyce

Tato práce je zpracována jako příručka pro samosprávu při vzniku MU a KS na území ČR. V úvodní části této práce je popsána legislativa zabývající se zajištěním bezpečnosti a povinnostmi státu jako základními funkcemi státu. Mezi prvořadé povinnosti státu je zahrnuta ochrana České republiky, ochrana obyvatelstva, ochrana základních životních podmínek a potřeb, majetku, kulturních hodnot a životního prostředí. K dalším povinnostem státu patří výkon státní správy, územní samosprávy, zajištění zákonnosti, bezpečnosti a vnitřního pořádku. Povinností státu je také zajištění dopravní obslužnosti, klíčových systémů pro zachování funkčnosti a bezpečnosti státu, zajištění funkčnosti orgánů krizového řízení a záchranných složek.

Bakalářská práce také uvádí koordinaci a složení záchranných složek IZS, mezi které patří HZS, ZZS a PČR. IZS dle zákona č. 239/2000 sb., o IZS a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů provádí koordinovaný postup při přípravě na MU, při ZaLP, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů. Koordinovaný postup IZS se provádí přes OPIS HZS kraje, které představuje dispečerské pracoviště, pro všechny územní odbory HZS kraje. Je určen pro příjem tísňových volání z obcí kraje. Na základě těchto tísňových volání o MU, vysílá síly a prostředky na území postižené obce k likvidaci těchto MU. OPIS zprostředkovává organizaci úkolů ukládaných velitelem zásahu, plní úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat ZaLP. Dále OPIS zabezpečuje vyrozumění základních a ostatních složek IZS. Zabezpečuje také vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků. Tato vyrozumění IZS se provádí dle havarijního plánu kraje, vnějšího havarijního plánu, poplachového plánu kraje. OPIS dále povolává a nasazuje síly a prostředky složek IZS dle poplachového plánu IZS nebo podle požadavků velitele zásahu. Provádí varování obyvatelstva na ohroženém území při nebezpečí z prodlení. V případě vzniku MU nebo při vyhlášení KS, OPIS zabezpečuje informační servis krizovému managementu obce nebo KŠ obce je-li zřízen. Práce se také ohlíží na postupy a povinnosti starosty obce a starosty ORP při řešení MU a KS ve správném obvodu obce. Při vzniklé MU je starosta je vyrozuměn krajským OPIS HZS. Následně vyrozumí o

vzniku MU své zástupce, tajemníka úřadu a další odpovědné zaměstnance úřadu, osoby v orgánech obce. Povinností starosty je zajištění varování osob, organizace evakuace a popř. ukrytí osob. Organizace nouzového přežití obyvatel k čemuž využívá výpis z HP kraje. Při provádění ZaLP je starosta oprávněn vyzvat právnické, podnikající fyzické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. ORP jako určená obec vykonává při řešení MU a KS státní správu v přenesené působnosti. Obcí ve svém správním obvodu je nápomocna při řešení MU a KS. Práce se zabývá nasazováním SaP AČR, které lze použít k plnění úkolů PČR, k ZaLP, k likvidaci následků pohromy, k odstranění jiného nebezpečí za použití vojenské techniky, k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany. AČR k plnění úkolů PČR a k ZaLP lze použít podle zákona 219/1999 Sb., o ozbrojených silách o čemž rozhodne vláda svým nařízením. AČR jako ostatní složka IZS poskytuje plánovanou pomoc na vyžádání podle zákona 239/2000 Sb., o IZS. SaP AČR lze vyžadovat písemnou žádostí u NGŠ AČR cestou SOC MO prostřednictvím OPIS IZS. Tuto plánovanou pomoc na vyžádání jsou povinny poskytnout SZR Rakovník, SZR Olomouc a SaP AČR jednotlivými vyčleněnými odřady v souladu s ÚPP.

V práci jsou uvedeny názory starostů obcí, kteří mají zkušenosti s pomocí SaP AČR při záchranných pracích a likvidacích následků pohrom z uplynulých let.

Dále byli dotazováni příslušníci 15. Ženijní brigády, kteří při těchto záchranných pracích a likvidacích následků pohrom nejvíce v minulosti rozhodovali.

Ve výsledcích této práce je pomoc SaP AČR v letech 2005 až 2012 znázorněna přehledem zásahů 15. Ženijní brigádou. Přehled znázorňuje rok 2006 jako rok s nejvyšším počtem zásahů. Nejvyšší náklady na provedené zásahy 15. Ženijní brigádou v letech 2009 a 2010 dosahovaly desítek miliónů korun.

Tato bakalářská práce chce zohlednit nenahraditelné využití nasazených SaP AČR ze zkušeností uplynulých let, především z oblastí zasažených povodněmi.

Klíčová slova: mimořádná událost, krizová situace, ochrana obyvatelstva

Abstract in English

This document has been prepared as a guide in the development of CS and EE for municipalities in the Czech Republic. An introductory part of this thesis describes legislation which deals with ensuring the state's security and obligations as basic function of the state. Primary duties of the state is protection of the Czech Republic, protection of population, protection of basic living conditions and needs, assets, cultural values and the environment. Next responsibility includes performance of the state government, local government, ensuring the legality, safety and internal order. Duty of the state is also provision of transport services, key systems for maintaining the functionality and security of the state and ensuring the functionality of crisis management and emergency services.

The bachelor thesis describes the coordination and composition of rescue units IRS, which are composed of FRS, FES and police. IRS, by law n. 239/2000 Coll., carries out coordinated approach in preparing at EE, during RaLW, during protecting the population before EE and during EE. The coordinated action is performed through an IRS OaIC FRS, which is dispatch center for all regional departments FRS. It is determined for receiving emergency calls from municipalities. Based on these emergency calls about EE dispatch center sends forces and resources for disposal of EE to affected municipalities . OaIC mediates organization of tasks which are solved from commander of the intervention and performs tasks which are assigned from authorities authorized for coordination of RaLW. Furthermore OaIC provides notification for basic and other units of IRS. In addition provides notification for state agencies and local governments. An IRS's notifications are done according to emergency plan of the region and external emergency plan. OaIC further calls and deploys IRS forces and resources according to emergency plan or as required by commander of the intervention. It performs population warning in the danger area in a case of risk delay. OaIC provides information service for crisis management of municipalities or crises staff, if they are based after origin EE or statement CS.

The thesis is focused on the procedures and responsibilities mayor municipality and municipality with extended powers during solving EE and CS in the municipality's administrative district. If EE is begun, the mayor is informed from OaIC FRS. Subsequently he informs his representative, secretary of office and other responsible person of the municipality. The mayor's duties are warn inhabitants, organize evacuation and if necessary sheltering persons. Organisation of emergency survival for inhabitant uses an extract from the emergency plan region. During performing RaLW, the mayor is authorized to ask legal and physical persons for providing personal or material help. Municipality with extended powers as designated municipality in delegated powers executes state administration during solving EE and CS. It assists to municipalities in its administrative district during solving EE and CS. The thesis deals with deployment of FaR ACR which can be used for performing tasks with police, performing RaLW, eliminating consequences of disaster, eliminating other risks with using military techniques or performing humanitarian tasks of civil protection. Using ACR for tasks with police and RaLW is possible according to law n. 219/1999 Coll. But the government have to do a decision about deployment. The ACR as a component of other units IRS provides assistance upon request according to law n. 239/2000 Coll. FaR ACR may be required in written application from OaIC through COC MoD to Chief of Staff. This planned and requested assistance are obligated to provide SRC Rakovník, SRC Olomouc and FaR ACR according to earmarked units pursuant to central alarm plan. The thesis assesses views of mayors who have experience with FaR ACR during RaLW after disasters in latest years. Further soldiers from 15th Enginner Brigade were questioned in case, that they were deployment as commanders during RaLW after disasters. Deployment and help of 15th Enginner Brigade in 2005 - 2012 is shown in results of this thesis. The highest number of intervention was in 2006. The highest cost for interventions were in 2009 - 2010 and achieved tens of millions crowns.

This thesis wants to show irreplaceable using FaR ACR according to experiences from recent years, particularly from district hit by floods.

Keywords: emergency, crisis situation, protection of population.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 3. 5. 2013

.....

František Bandy

Poděkování

Rád bych vyjádřil poděkování svému vedoucímu práce panu kpt. Ing. Viliamu DEMETEROVI za vedení bakalářské práce a npor. Ing. Jaroslavu JURKOVIČOVI za zapůjčení studijní dokumentace, ze které jsem čerpal. Dále děkuji por. Ing. Janu HANUDEĽOVI za odbornou pomoc a osobní přístup při sepisování této bakalářské práce. Děkuji své rodině za podporu a povzbuzení po celou dobu studia.

OBSAH:

Úvod	12
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
<i>1.1 Zajištění bezpečnosti státu</i>	14
1.1.1 Dokumenty a zákony schválené vládou ČR a Parlamentem ČR v oblasti krizového řízení a nasazování sil a prostředků AČR do IZS	16
1.2 Základní složky Integrovaného Záchranného systému	19
1.3 Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému OPIS	21
1.4 Postup starosty obce při řešení mimořádné události a krizové situace	22
1.5 Starosta ORP	24
1.6 Struktura armády České republiky	25
1.7. Společné operační centrum Ministerstva obrany	27
1.8 Samostatná záchranná rota (SZR) – organizační struktura, technika, ostatní materiál	28
1.8.1 Možná organizační struktura SZR	29
1.8.2 Předurčení samostatných záchranných rot	31
1.8.3 Situace vyžadující pomoc SZR	31
1.8.4 Kdy žádat o pomoc SZR	32
1.8.5 Osoby oprávněné vyžadovat síly SZR a VÚ	33
1.8.6 Způsob vyžádání SaP VÚ	33
1.9 Použití armády k záchranným a likvidačním pracím	35
1.10 Vyčleňovaní jednotlivých odřadů SaP pro IZS	37
1.10.1 Odřad pro nouzové ubytování	37
1.10.2 Odřad pro evakuaci a humanitární pomoc	37
1.10.3 Odřad pro pomoc technikou	38
1.10.4 Odřad pro zabezpečení sjízdnosti	39
1.10.5 Odřad pro terénní a zemní práce	39
1.10.6 Odřady pro průzkum a detekci látek CBRNE	40
1.10.7 Odřad pro dekontaminaci techniky	42
1.10.8 Odřad pro dekontaminaci osob	43

1.10.9 Zdravotnické odřady	43
1.10.10 Veterinární odřady	44
1.10.11 Letecké síly a prostředky pro záchranné práce	45
1.10.12 Nenadálé úkoly – úkoly plněné ve prospěch IZS, Odřad leteckého hašení	45
<i>1.11 Nasazení sil a prostředků AČR k plnění úkolů PČR</i>	47
2 HYPOTÉZA A METODIKA PRÁCE	49
2.1 Hypotéza	49
2.2 Metodika	49
3 VÝSLEDKY	50
4 DISKUZE	63
5 ZÁVĚR	65
6 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	67
7 PŘÍLOHY	71
7.1 Příloha A – Automobil mostní AM – 50	71
7.2 Příloha B - Mostní tank MT – 55	72
7.3 Příloha C – Most montovaný týlový MMT	73

Seznam použitých zkratek

AČR	Armáda České republiky
BS ČR	Bezpečnostní strategie České republiky
CBRNE	Odřady pro průzkum a detekci látek se zaměřením na chemické, biologické, radiologické a jaderné noxy a výbušniny
CSTT	Centrum simulačních a trenažerových technologií
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
SaP	Síly a prostředky
SOC MO	Společné operační centrum Ministerstva obrany
SZR	Samostatná záchranná rota
VÚ	Vojenské útvary
VZÚ	Vojenské záchranné útvary
ZaLP	Záchranné a likvidační práce
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
JE	Jaderná elektrárna
JETE	Jaderná elektrárna Temelín
JEDU	Jaderná elektrárna Dukovany
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
CO ČR	Civilní ochrana České republiky
SZR	Samostatné záchranné roty
EC	Elektrocentrála

KN 251	Kolový nakladač
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
AV 15	Vyprošťovací automobil
PDP 2	Polní dezinfektor
ARS 2 M	Chemický rozstřikovací automobil
VT 55	Vyprošťovací tank
PP 27	Požární plošina
DK 661	Kompresor
UNC 750	Univerzální čelní nakladač
PPS 12	Přívěsná přenosná motorová stříkačka
PTS 10	Obojživelný transportér
UDS	Univerzální dokončovací stroj
AM 50	Mostní automobil
MT 55	Mostní tank
MMT	Montovaný týlový most
ÚPP IZS	Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému
MO	Ministerstvo obrany

Úvod

V současné době je vznik MU a KS neočekávaný. Samozřejmě je nutné na tyto vzniklé situace co nejrychleji, nejúčinněji reagovat a čelit možným následkům těchto situací. Koordinovaným postupem složek IZS mezi které patří HZS, ZZS, PČR se při připravují na MU, na odstranění ZaLP, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů.

Armáda jako ostatní složka je jeden z nejdůležitějších prvků ostatních složek IZS. Při plnění úkolů PČR, ZaLP, likvidace následků pohrom, odstranění jiného nebezpečí za použití vojenské techniky a k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany je nenahraditelnou složkou IZS. AČR má svým výcvikem, odbornou připraveností, speciální technikou, ženijními, zdravotnickými, chemickými prostředky a celkovou logistickou strukturou veškeré předpoklady k efektivnímu použití materiálních hodnot, obnově infrastruktury a pomoci při záchrane lidí a jejich životů.

Když jsem se zamýšlel nad tématem své bakalářské práce, výrazně mě osloivila myšlenka „Zda jsou v současné době prostředky AČR dostačující pro vyčleněné síly a prostředky do IZS po transformaci?“ Transformace AČR proběhla v roce 2008, kdy byly zrušeny záchranné prapory 15. Ženijní brigády a počty ženijního vojska byly sníženy.

„Nakolik jsou však možnosti výrazně zredukovaného vojska pro splnění současných i perspektivních požadavků reálné, to prokáže teprve budoucnost.“ [4]

Nadále ovšem bude mezi hlavní úkoly AČR patřit schopnost čelit vojenským, ale také nevojenským hrozbám. Prvořadou povinností každého vojáka AČR je jeho připravenost pro nasazení ve vojenských operacích. Bez ohledu na hodnost a vykonávanou funkci musí umět ovládat svoji zbraň, používat základní výstroj a další výzbroj a mít základní dovednosti, které jsou minimálním předpokladem pro jeho bojové nasazení.

Jsem profesionálním vojákem AČR, příslušníkem 151. Ženijního praporu, který je v podřízenosti 15. Ženijní brigádě v Bechyni a účastníkem se také vyčleňování SaP do IZS. V současné době jsem zařazen jako velitel družstva na ženijní stavební rotě 151.

ženijního praporu. V roce 2009 jsem se jako starší strojník UDS 214 podílel na odstraňování škod po povodních na Prachaticku a Strakonicku, kde jsem byl svědkem utrpení lidí, kteří byli poškozeni povodněmi. Zde jsem nasbíral mnoho zkušeností v pomoci lidem, a proto k této problematice mám i svůj osobní vztah. Chtěl bych ve své práci zohlednit nasazování vojáků při plnění úkolů PČR, k ZaLP, k likvidaci následků pohrom, k odstranění jiného nebezpečí za použití vojenské techniky a k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

Práce si klade za cíl vytvořit ucelený dokument neboli pomůcku pro samosprávu, která by mohla z tohoto dokumentu čerpat důležité informace o způsobech postupu starosty obce a starosty ORP při vzniku MU a KS řešených IZS. Pomůcka by měla informovat o SaP AČR pro plnění úkolů PČR a ZaLP na základě rozhodnutí vlády ČR. Cílem práce je poskytnutí informací z této pomůcky o AČR jako ostatní složce IZS, která poskytuje plánovanou pomoc na vyžádání podáním písemné žádosti u NGŠ AČR cestou SOC MO prostřednictvím OPIS IZS. Hlavním cílem této bakalářské práce je poskytnutí informací o vyžádání SaP AČR. Nasazení a zhodnocení prostředků AČR k plnění úkolů PČR, k ZaLP, k likvidaci následků pohromy a k odstranění jiného nebezpečí za použití vojenské techniky.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Zajištění bezpečnosti státu

Bezpečnostní strategie ČR chápe pojem bezpečnost jako žádoucí stav, kdy jsou na nejnižší míru snížena rizika pro ČR plynoucí z hrozob vůči obyvatelstvu, demokratickému zřízení a principům právního státu, vnitřnímu pořádku, majetku, životnímu prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků.^[21]

Možnost vojenského ohrožení státu se snížila na minimum. Zvyšuje se možnost řešení možných mimořádných nebo krizových situací. Je nutno počítat s vnějšími vlivy, které se vymykají kontrole některých států. Projevem je nárůst některých nevojenských bezpečnostních hrozob. Tyto hrozby jsou charakteristické použitím takových způsobů a prostředků ze strany protivníka, kterým nemůžeme stejným způsobem čelit, jako je například terorismus.^[21]

Základní povinnosti státu k zajištění bezpečnosti

K zajištění bezpečnosti jsou vytvářeny státní politikou různá opatření a nástroje. Mezi základní pilíře bezpečnostní politiky k ochraně demokratických hodnot a k zabezpečení lidských a občanských práv patří „Základní funkce státu“

Základní funkce státu nejsou konečné a patří mezi ně zabezpečení a to zejména:^[10,21]

- Ochrany obyvatelstva,
- obrany České republiky,
- základních životních podmínek a potřeb obyvatelstva,
- ochrany majetku, kulturních hodnot a životního prostředí,
- výkonu státní správy a územní samosprávy pro řešení krizových stavů,
- zákonnosti, bezpečnosti a vnitřního pořádku,
- zdrojů (ekonomických, materiálních, energetických, finančních) pro řešení krizových stavů,
- funkčnosti záchranných složek a orgánů krizového řízení,

- dopravní obslužnosti,
- klíčových systémů pro zachování funkčnosti a bezpečnost státu.

Jak vyplývá z předchozího, základem úspěšného fungování bezpečnostního systému je včasná a koordinovaná příprava rozhodujících činností. Příslušné řídící a výkonné orgány na všech úrovních státní správy a samosprávy se podílejí na zajišťování bezpečnosti. [11,21]

Ochrana obyvatelstva, je zabezpečení ochrany životů, zdraví a majetku při mimořádných událostech a krizových situacích. Pro koordinování činností a postupů jednotlivých složek při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu je IZS a jeho ostatní složky. [3]

1.1.1 Dokumenty a zákony schválené vládou ČR a Parlamentem ČR v oblasti krizového řízení a nasazování sil a prostředků AČR do IZS

Primární dokument bezpečnostní politiky ČR ovlivňující problematiku bezpečnosti v ČR je BS ČR, na tento dokument navazují dílčí strategie a koncepce. Ke klíčovým patří: Vojenská strategie ČR, Koncepce zahraniční politiky ČR (v příslušných částech) a další dokumenty (např. aktualizovaná Koncepce ochrany obyvatelstva). Základní rámec pro formulaci a realizaci BS ČR je dán ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR a dalšími navazujícími zákony.^[3,11]

Zákon č. 18/1997 sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů.

Zákon č. 26/1993 sb. kterým se mění a doplňují některé zákony v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, a o opatřeních s tím souvisejících.

Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 124/1992 sb., o vojenské policii ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/1999 sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 220/1999 sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 221/1999 sb., o vojácích z povolání ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/2000 sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 240/2000 sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 273/2008 sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťováním (branný zákon) ve znění pozdějších předpisů

- NV č. 465/2008 sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách,
- vyhláška MV č. 328/2001 sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů,
- NNGŠ AČR Čj. 892-10/2012-1160 K vyčlenění stálých hotovostních sil,
- vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 318/2002 Sb., o podrobnostech zajišťování havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního rádu, ve znění vyhlášky č. 2/2004 Sb. (dále jen Vyhláška SÚJB č. 318/2002 Sb.).

Dohody:

- Rámcová dohoda o spolupráci mezi MV a MO čj. 959-120/2006/DP-3691, resp. č. j. OBP-268-23/AK-2006 uveřejněná ve Věstníku Ministerstva obrany č. 28/2006,
- dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra - generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a Českou republikou, Ministerstvem obrany – Generálním štábem Armády České republiky, čj. 80735-41/2005/DP-1618, ve znění Dodatku č. 1, čj. 770-1/2011-1160,
- realizační dohoda mezi Policií České republiky a Armádou České republiky

k provedení nařízení vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 465/2008 Sb., o povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách, čj. 80735-34/2005/DP-1618, ve znění Dodatku č. 1, čj. 770-7/2011-1160,

- dohoda mezi Správou státních hmotných rezerv a Ministerstvem obrany o součinnosti v oblasti přepravy pohotovostních zásob za krizových stavů č. j. 10581/2004-8764, ze dne 6. října 2004,
- smlouva mezi SÚJB a AČR o činnosti složek celostátní radiační monitorovací sítě v působnosti Armády ČR, č.j.80616-61/2006-DP-1618, ze dne 5. ledna 2006,
- dohoda mezi MZV ČR a MO ČR o spolupráci při řešení mimořádné situace v zahraničí,
- ústřední poplachový plán IZS,
- vnější havarijní plán JE Dukovany a JE Temelín.

1.2 Základní složky Integrovaného záchranného systému (IZS)

IZS - je koordinovaný postup složek HZS, ZZS, PČR při přípravě na MU při ZaLP, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů.

Integrovaný záchranný systém vyhodnocuje tísňové výzvy na lince -112, což je jednotné evropské číslo tísňového volání. ^[5,15]

Hasičský záchranný sbor ČR (HZS)

Základním posláním HZS ČR je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, atž již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky. ^[5,15]

HZS je základní složkou IZS, který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na MU a při provádění ZaLP. HZS ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. ^[5,15]

HZS ČR tvoří GŘ HZS ČR, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 hasičských záchranných sborů krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku a Záchranný útvar HZS ČR v Hlučíně. ^[5] HZS vyhodnocuje tísňové výzvy na lince – 150.

Zdravotnická záchranná služba (ZZS)

Základní náplní činnosti ZZS je zajišťování odborné přednemocniční neodkladné péče u stavů ohrožujících lidský život. Ta je zajišťována prostřednictvím operačních středisek, která přijímají, vyhodnocují tísňové výzvy na lince 155 a posádkami záchrannářských vozidel v terénu, vyjízdějících ze sítě výjezdových stanovišť po celé zemi. ZZS vyhodnocuje tísňové výzvy na lince – 155. ^[15]

Policie České republiky (PČR)

PČR je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, státní policie s působností na celém území republiky. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra. Policii tvoří Policejní prezidium, útvary s celostátní působností a útvary s územně vymezenou působností. Činnost policie řídí Policejní prezidium, v jeho čele stojí policejní prezident, který je představeným všech policistů. Policejního prezidenta jmenuje ministr vnitra. Policisté jsou ve služebním poměru. Služební poměr upravuje zákon č. 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.^[15]

PČR vyhodnocuje tísňové výzvy na lince - 158.

1.3 Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému OPIS

- 1) Operační a informační středisko HZS kraje představuje dispečerské pracoviště, pro všechny územní odbory HZS kraje, pro příjem tísňových volání z obcí kraje. ^[5]
- 2) Na základě přijatých oznámení vysílá SaP k likvidaci MU na území obce dotčené MU,
- 3) Podle územní působnosti: ^[5]
  - Přijímá a vyhodnocuje informace o MU;
  - zprostředkovává organizaci úkolů, ukládaných velitelem zásahu;
  - plní úkoly, uložené orgány, oprávněnými koordinovat ZaLP;
  - zabezpečuje vyrozumění základních a ostatních složek IZS a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků podle dokumentace IZS, jako jsou havarijní plán kraje, vnější havarijní plány, poplachový plán kraje.
  - povolává a nasazuje síly a prostředky složek IZS dle poplachového plánu IZS nebo podle požadavků velitele zásahu;
  - vyžaduje a organzuje osobní a věcnou pomoc podle požadavků velitele zásahu;
  - provádí při nebezpečí z prodlení varování obyvatelstva na ohroženém území.
- 4) V případě vzniku MU nebo při vyhlášení krizového stavu, zabezpečuje informační servis krizovému managementu obce nebo KŠ §obce je-li zřízen. Je-li k řešení mimořádné události nebo krizové situace svolán krizový štáb ORP určené obce, zabezpečuje bezprostřední informační servis tento KŠ. ^[5]

1.4 Postup starosty obce při řešení mimořádné události a krizové situace ve správním obvodu obce.

1. O vzniku MU, u které je nutná součinnost starosty, je starosta vyrozuměn krajským OPIS HZS. Pokud je starosta o MU vyrozuměn kterýmkoliv oznamovatelem přímo, ověří na OPIS, zda je informováno o této MU.^[14]
2. V případě potřeby, podle druhu a charakteru MU, starosta vyrozumí o vzniku MU nebo o ohrožení MU své zástupce, tajemníka úřadu a další odpovědné osoby - zaměstnance úřadu, osoby v orgánech obce.^[17]
3. V rámci možností se starosta urychleně dostaví na místo MU, případně vyšle svého zástupce a zde kontaktuje velitele zásahu, kterým je informován o průběhu řešení MU.
4. V případě potřeby a na základě dohody s velitelem zásahu, se starosta v rámci svých pravomocí a možností obecního úřadu podílí na organizaci provádění ZaLP a na ochraně obyvatel zejména v následujících oblastech:^[14]
  - Zajištění varování osob nacházejících se na území správního obvodu obce před hrozícím nebezpečím v koordinaci s OPIS a složkami IZS;
  - organizace evakuace z ohroženého území správního obvodu obce v koordinaci se složkami IZS, popř. ukrytí osob;
  - organizace činnosti ve správním obvodu obce v podmírkách nouzového přežití obyvatel. K tomu využívá výpis z havarijního plánu kraje.
5. Při provádění ZaLP je starosta oprávněn vyzvat právnické, podnikající fyzické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci^[14]
6. Při MU většího rozsahu:^[14,17]
  - Je informován starosta ORP v jehož správním obvodu se dotčená obec nachází;
  - starosta dotčené obce spolupracuje se starostou ORP, starosta ORP koordinuje provádění ZaLP, pokud jej o to velitel zásahu požádá; pro řešení MU většího rozsahu může starosta ORP použít KŠ své obce zřízený podle zákona o KŘ;
  - starosta je zpravidla přizván na jednání krizového štábu ORP.
7. Při vzniku KS v době vyhlášeného krizového stavu starosta:^[14,17]
  - Použije KŠ obce, je-li zřízen;
  - nařizuje evakuaci z ohroženého území;

- je oprávněn požádat právnické, podnikající fyzické a fyzické osoby o poskytnutí dobrovolné pomoci;
- při nebezpečí z prodlení je oprávněn místo hejtmana uložit právnickým a podnikajícím fyzickým osobám povinnost poskytnout věcný prostředek, následně o tom informuje hejtmana;
- plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu kraje a zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření;
- může uplatnit požadavky na zajištění nezbytných dodávek u KŠ ORP.

8. Při vzniku povodní: ^[14]

- Starosta svolává povodňovou komisi obce, je-li zřízena;
- při vyhlášení krizového stavu se stává povodňová komise součástí KŠ obce;
- využívá se povodňový plán obce.

1.5 Starosta ORP

Starosta ORP má pravomoc v území, pro které byl vyhlášen stav nebezpečí:

- a) uložit právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, mající místo podnikání nebo sídlo podniku nebo organizační složky v příslušném územním obvodu, povinnost dodávat výrobky, práce nebo služby, které jsou předmětem jejich činnosti nebo podnikání, a to v přiměřeném množství; ^[14]
- b) uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě povinnost skladovat ve svých prostorách materiál určený pro řešení krizové situace a odstranění jejích následků nebo toto skladování strpět; ^[19]
- c) uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě povinnost přemístit dopravní a mechanizační prostředky, jakož i výrobní nebo provozní prostředky movité povahy a zásoby na určené místo.

Druhy a příklady závažných MU: ^[14]

Živelní pohromy	Ostatní MU
○ Povodeň,	Teroristický čin
○ otřesy nebo sesuvy půdy,	Epidemie
○ vichřice, větrná smršt', tornádo,	Epizootie
○ extrémní chlad, teplo, sucho,	
○ požár velkého nebo závažného rozsahu.	

Technické či jiné havárie^[14]

- Havárie s únikem nebezpečné látky,
- radiační havárie,
- ropná havárie,
- havárie plynovodu, vodovodu, elektrických rozvodů,
- destrukce staveb,
- velká dopravní nehoda.

1.6 Struktura Ozbrojených sil České republiky

Ozbrojené síly České republiky

Hlavním posláním ozbrojených sil České republiky je a vždy bude co nejefektivnější a nejlepší zabezpečení obrany území České republiky s využitím zásad kolektivní obrany dle článku 5 Washingtonské úmluvy.^[20]

Ozbrojené síly se člení^[20,22]:

- I. Armádu České republiky (AČR),
- II. vojenskou kancelář prezidenta republiky a
- III. hradní stráž.

Armáda ČR^[22]:

Armáda České republiky je zapojena do integrované vojenské struktury NATO, do systému obranného, operačního a civilního nouzového plánování, do procedurálních a organizačních aspektů jaderných konzultací a do společných cvičení a operací.

- Vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident České republiky,
- armádu ČR řídí ministerstvo obrany,
- velení zabezpečuje Generální štáb AČR, náčelník GŠ je přímo podřízen ministru obrany.

Struktura AČR^[22]:

- Generální štáb,
- společné síly,
- síly podpory a výcviku.

Vojenská kancelář prezidenta republiky^[2]:

- V čele Vojenské kanceláře je náčelník, kterého, v souladu s §5 zákona číslo 219/1999 Sb., jmenuje a odvolává prezident republiky, a který je podle §25 uvedeného zákona prezidentu republiky přímo podřízen,

- náčelník Vojenské kanceláře ustanovuje do funkcí příslušníky Vojenské kanceláře a jmenuje a odvolává velitele Hradní stráže,
- vůči vojákům Vojenské kanceláře a vojákům Hradní stráže má podle §8 zákona číslo 219/1999 Sb. oprávnění jako ministr obrany stanovená zvláštními právními předpisy (zák. č. 220/1999 Sb., zák. č. 221/1999 Sb.),
- vojenská kancelář prezidenta republiky je tvořena úsekem vojensko-politickým a organizačně-administrativním.

Hradní stráž^[2]:

- Hradní stráž je specifickým útvarem ozbrojených sil České republiky přímo podřízeným Vojenské kanceláři prezidenta republiky. Její příslušníci jsou vybíráni a doplňováni z řad Armády České republiky, nový profesionální sbor navíc i přímým náborem podle specifických kritérií. Působnost Hradní stráže vychází z úkolů stanovených zákonem č. 219/1999 Sb., § 28, který stanovuje, že Hradní stráž:
- Provádí vnější ostrahu areálu Pražského hradu, zabezpečuje jeho obranu a provádí vnější ostrahu a obranu objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta a jeho hostů;
- organizuje a zajišťuje vojenské pocty, zejména při oficiálních návštěvách představitelů jiných států a při přijetí vedoucích zastupitelských misí u prezidenta;

1.7 Společné operační centrum Ministerstva obrany (SOC MO)

SOC MO je organizačním útvarem ministerstva, který má postavení sekce. Je odpovědný za řízení vyčleněných SaP AČR do operací na území ČR a národní velení a řízení vyčleněných sil a prostředků OS ČR nasazených do zahraničních operací v souladu s mezinárodními závazky a ambicemi ČR. Dále je zodpovědný za ekonomickou a logistickou podporu těmto silám a prostředkům. Podílí se na zpracování návrhů na zapojení OS ČR do zahraničních operací, zastupuje zájmy ČR na jednáních příslušných pracovních skupin NATO a EU v oblasti své působnosti.^[16]

SOC MO plní úlohu sekretariátu KŠ MO a je výkonným prvkem v procesu KŘ. SOC MO při řešení KS řídí SHS a prostředky, které jsou vyčleněny k plnění stanovených úkolů v časových normách. SOC MO pro vzniklé MU a KS vyčleňuje SZR Rakovník a Olomouc jako první nasazení SaP IZS.^[16]

V čele operačního centra MO je zástupce NGŠ – ředitel SOC MO.^[16]

1.8 Samostatná záchranná rota (SZR) – organizační struktura, technika, ostatní materiál

Nejdůležitějšími složkami AČR pro nasazení sil a prostředků při řešení krizových situací v rámci IZS byly záchranné prapory. Po jejich zrušení je částečně nahradily SZR, které již nedisponují takovými schopnostmi. ^[19,20]

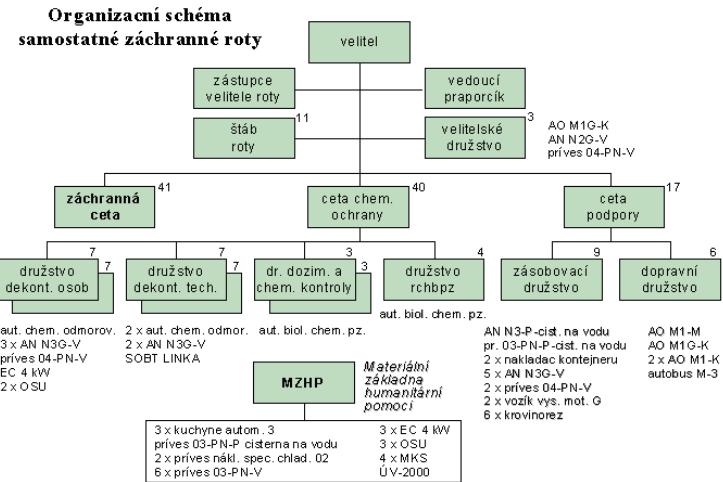
SZR jsou součástí organizační struktury 15. ženijní brigády. SZR jsou ve smyslu příslušných zákonů branné legislativy vojenskými záchrannými útvary (VZU). Jejich úloha a místo je definována v § 2 odst. 4 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR. Podle tohoto zákona jsou VZÚ samostatnými složkami armády, které jsou určeny k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a které se připravují k plnění úkolů civilní ochrany po dobu válečného stavu. ^[19,20]

SZR dislokované v Rakovníku a v Olomouci, které plní úkoly vyžadované MV-GŘ HZS ČR při provádění záchranných a likvidačních prací a ochraně obyvatelstva podle Ženevské konvence i za stavu ohrožení státu i za válečného stavu. ^[20]

K této problematice byla vydána Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci IZS a k plnění úkolů PČR. ^[19]

1.8.1 Možná organizační struktura SZR

Obr. 1 – Organizační schéma samostatné záchranné roty

Zdroj: Pomůcka použití 15. žbr, str. 86

Velení SZR má za úkol řídit činnost SZR, kontrolovat její připravenost, určovat prioritu výcviku, řídit zásahy vlastních jednotek v rámci IZS a je oprávněna rozhodnout o využití techniky k zásahu.^[20]

Velitelské družstvo – slouží k zabezpečení chodu celé SZR.

Záchranná četa - je předurčena k provádění záchranných a dalších likvidačních prací, k zabezpečení přepravy, nouzového osvětlení a dodávky elektrické energie, vyprošťování techniky, provádění speciálních potápěckých prací, provádění hasičských prací včetně dopravy vody na požářiště, záchráně osob ve výškách a nad volnou hloubkou, zřízení plavidlového přepraviště, vyprošťování osob ze závalů a trosek a odstraňování následků velkých dopravních nehod včetně vyprošťování havarované techniky.^[20]

Možnou organizační strukturu záchranné čety tvoří:^[20,21]

- Velitel čety, zástupce velitele čety,

- záchranné hasičské družstvo (velitel družstva, 4x starší hasič, 4x řidič-hasič, starší řidič pásové techniky),
- záchranné přepravní družstvo (velitel družstva, starší strojník, 2x strojník, 2x řidič-strojník, 2x starší potápěč, 2x potápěč),
- záchranné vyprošťovací družstvo (velitel družstva, velitel vyprošťovacího vozidla, 2x starší řidič-jeřábniček, velitel tanku, řidič vyprošťovacího tanku),
- záchranné strojní družstvo (velitel družstva, 3x starší strojník, 2x řidič),
- záchranné družstvo [lezecká záchranná skupina] (velitel družstva, 2x záchranař-specialista, 2x řidič, 3x záchranař).

Četa chemické ochrany - je předurčena především k provádění ZaLP, komplexnímu provádění dekontaminace osob, techniky, materiálu a terénu, sběru a likvidaci uhynulých živočichů působením virů (např. vir H5N1 – „Ptačí chřipka“), včetně následné dekontaminace budov s chovy drůbeže.^[20,21]

Možnou organizační strukturu čety chemické ochrany tvoří:^[20, 21]

- Velitel čety, zástupce velitele čety,
- družstvo dekontaminace osob (2x) – v každém: velitel družstva, 2x starší odmořovač, řidič- odmořovač, řidič-zdravotník, řidič-strojník elektrocentrály,
- družstvo dekontaminace techniky (2x) – v každém: velitel družstva, 2x starší odmořovač, 4x řidič-odmořovač,
- družstvo dozimetrické a chemické kontroly (2x) – v každém: velitel družstva, starší dozimetrista, řidič – dozimetrista.

Četa podpory - je předurčena především k logistické podpoře ostatních jednotek včetně velitelství a štábu, dále pak obhospodařuje MZHP a vede skladové hospodářství jednotky.^[20]

1.8.2 Předurčení samostatných záchranných rot

SOC MO vyčleňuje pro první zásah k MU a KS v rámci IZS SZR. SZR Olomouc a SZR Rakovník, jsou podle,, Zákona č. 239/2000 Sb. o IZS a o změně některých zákonů“ povinny poskytnout plánovanou pomoc na vyžádání. Ve smyslu uvedeného zákona jsou povinny poskytnout pomoc na vyžádání: Krajským úřadům, Ministerstvu vnitra a základním složkám IZS při provádění ZaLP. ^[17]

SZR Olomouc a SZR Rakovník jsou podle „, Zákona č. 219/1999 Sb. o OS České republiky“ určeny k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a připravující se k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany po dobu VS. Ve smyslu uvedeného zákona můžou být dočasně organizovaně nasazeny s potřebným vojenským materiélem, pod velením příslušného velitele k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany při pohromách nebo jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí. ^[17,18]

SZR jsou hlavními prvky, kterými AČR přispívá do IZS. Jako součást ostatních složek IZS jsou SZR využívány v případě, kdy základní složky IZS nejsou schopny zvládnout záchranné práce vlastními SaP, nebo jestliže hrozí nebezpečí z prodlení. ^[18]

1.8.3 Situace vyžadující pomoc SZR^[17]

- Zřizování dekontaminačních míst při havárii v jaderných elektrárnách (Temelín, Dukovany),
- výstavba materiální základny humanitární pomoci (pro 450 osob),
- zajistit vyčleněné síly a prostředky v požadované pohotovosti k nasazení ve prospěch IZS ČR a Policii ČR,
- odstraňování následků živelných pohrom, odstranění staticky narušené budovy,
- řešení složitých dopravních nehod, vyprošťování havarované techniky,

- likvidace požárů,
- potápěské práce,
- provádění radiačního a chemického průzkumu,
- dekontaminace osob a techniky, vyhledávání a záchrana osob,
- osvětlení místa havárie a zabezpečení dodávky elektrické energie,
- zamezení úniků ropných produktů do vodotečí,
- evakuace osob, pomoc při přepravě osob přes rozvodněnou řeku,
- likvidace následků uhynulých živočichů (ptačí chřipka),
- zabezpečení přepravy materiálu, přeprava pitné vody,
- likvidace chemické havárie, likvidace následků výbuchu plynu,
- zpevňování břehu řeky, odstraňování naplavených ker,
- vytěžování a odvoz kontaminované zeminy.

1.8.4 Když žádat o pomoc SZR a VÚ

Vyžádat pomoc od SZR a VÚ mohou pouze oprávněné osoby. Vojenští záchranáři jsou cvičeni na konkrétní úkoly a měli by proto být žádání převážně při vzniku KS, na které jsou předurčeni. ^[3]

Při vzniku MU se standardně vyžadují IZS. V případě, že je situace nad možnosti běžných složek IZS ČR, měla by oprávněná osoba vyžádat pomoc od SZR a VÚ, které jsou vždy připraveny pomocí obyvatelstvu. Rychlosť zásahu SaP AČR je značně pomalejší než u ostatních složek IZS ČR, což je způsobeno širokým rozsahem pokryvané činnosti a zvláště mobilitou těžké techniky, která se v KS často vyžaduje. ^[3]

- Když je situace velkého rozsahu,

- v případech, kdy může pomoci pouze technika a odborné znalosti vojenských záchrannářů,
- při situacích, kdy je možné s potřebnou technikou dorazit do místa zásahu včas. ^[3]

1.8.5 Osoby oprávněné vyžadovat sily SZR a VÚ

Nehrozí-li nebezpečí z prodlení:

Hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě u NGŠ AČR (Náčelník Generálního štábu Armády České republiky) prostřednictvím příslušných OPIS HZS (Operační a informační středisko hasičských záchranných sborů) a SOC MO (Společné operační centrum Ministerstva obrany). O nasazení těchto sil rozhoduje ZNGŠ-Ř SOC MO (Zástupce náčelníka Generálního štábu - Ředitel SOC MO), který následně informuje NGŠ. ^[3]

Hrozí-li nebezpečí z prodlení:

Hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany prostřednictvím příslušných OPIS HZS u velitele V nebo vojenského zařízení, které je nejblíže místu pohromy. Velitel VÚ nebo náčelník vojenského zařízení prostřednictvím svých nadřízených informují NGŠ o nasazení armády k záchranným pracím. ^[3]

1.8.6 Způsob vyžádání SaP VÚ

Jednotky VÚ AČR jsou stále připraveny k nasazení v rámci IZS. K jejich výjezdu však musí předcházet jejich vyžádání. Při vyžadování je potřeba dodržet určité postupy. S těmito postupy je dobré se seznámit předem, neboť dohledávání postupů vyžádání v průběhu řešení krizové situace může být zdlouhavé a náročné. Dále je nutné se seznámit s patřičnými zákony (zákon 219/1999 Sb. a zákon 239/2000 Sb.). Prakticky lze říci, že vyžádání VÚ lze řešit dvěma způsoby: ^[3,6]

Hrozí-li nebezpečí z prodlení :

Hrozí-li nebezpečí z prodlení, vyžádá oprávněná osoba o vyčlenění sil VÚ přímo velitele útvaru. Ten rozhodne o vyčleněných silách a dále informuje své nadřízené služebním postupem^[3,6]

Nehrozí-li nebezpečí z prodlení:

V případě, že nehrází nebezpečí z prodlení, postupuje se podle druhů situací. Ve většině situací vyžádá oprávněná osoba cestou SOC MO o vyčlenění sil. Případně může žádat o vyčlenění sil přes OPIS HZS neboli OPIS IZS. V některých případech mohou hejtmani oprávněné osoby žádat cestou Stálého operačního dozorčího Velitelství společných sil nebo prostřednictvím PČR.^[3]

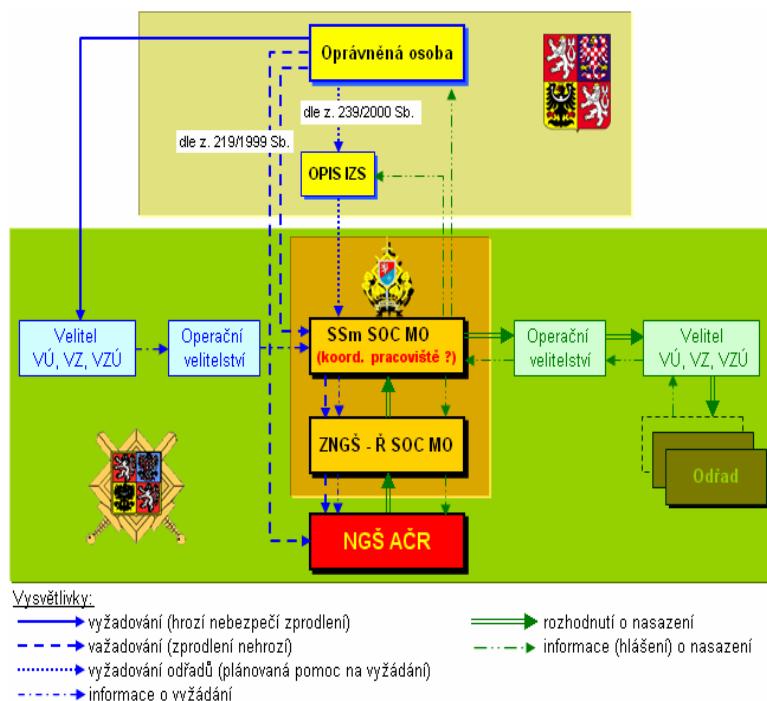
Uvedení funkcionáři vyžadují použití vojenské techniky cestou NGŠ AČR u ministra obrany, který o použití vojenské techniky rozhodne a informuje vládu.

V KS se logistická podpora ve větší míře uskutečňuje na základě operativních požadavků, které se odvíjí od okamžité situace v prostoru nasazení sil a prostředků mohou být jak z civilního sektoru, tak i od sil nasazených v rámci řešení krizové situace. Pro optimalizaci procesů řízení nasazených sil a prostředků, včetně ženijních jednotek. Ty jsou nasazovány prioritně.^[3]

1.9 Použití AČR k ZaLP

Jedná se o dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem a pod velením příslušného velitele. Použití armády se využívá v případě, kdy příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrany nemohou zajistit záchranné práce vlastními silami. Použití armády k záchranným pracím mohou vyžadovat hejtmani krajů, primátoři a starostové obcí nebo ministerstvo vnitra prostřednictvím OPIS HZS přes stálé operační centrum (SOC) AČR. Hrozí-li však nebezpečí z prodlení, zákon umožňuje vyžadovat použití armády nasazením jednotek, které jsou nejbliže místu mimořádné události. Veškeré použití armády k záchranným pracím se uskutečňuje v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.^[10]

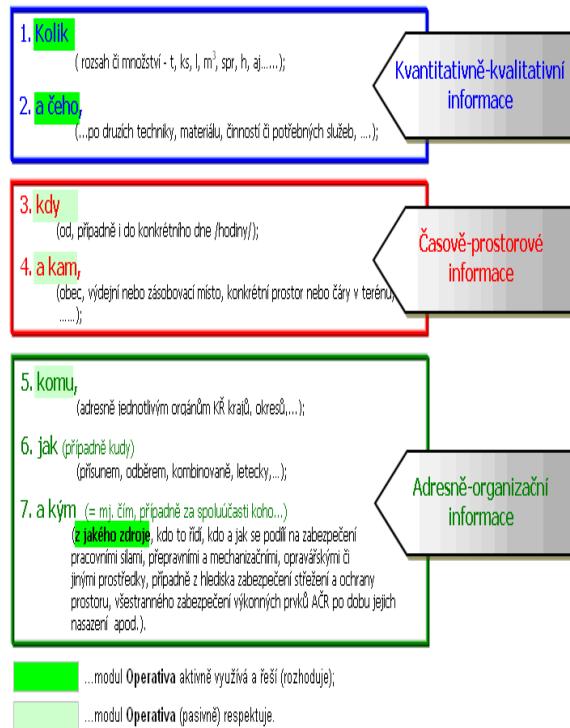
Obr.2 – Způsob vyžádání SaP AČR

Zdroj: Březovský, Hruza, Využití informačního systému logistiky Ministerstva obrany při optimalizaci řízení jednotek Armády České republiky nasazených v rámci integrovaného záchranného systému, , [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z http://pernerscontacts.upce.cz/21_2011/Brezovsky.pdf s. 7

Obr.3 - Operativní požadavek na MO

Operativní požadavek na VZ rezortu MO a informační struktura jeho zabezpečení

Zdroj: Březovský, Hrůza, Využití informačního systému logistiky Ministerstva obrany při optimalizaci řízení jednotek Armády České republiky nasazených v rámci integrovaného záchranného systému, , [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z http://pernerscontacts.upce.cz/21_2011/Brezovsky.pdf s. 7

1.10 Vyčleňování jednotlivých odřadů SaP pro IZS podle ÚPP IZS

1.10.1 Odřady pro nouzové ubytování

Tab.1- Odřad pro vybudování humanitární základny a stavební tým

Název:	Humanitární základna a stavební tým
Základní schopnosti:	Převoz materiálu a vybudování nouzového tábora
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	Materiální základna humanitární pomoci
	až 30
	do 450 osob
Cvičí a vyčleňuje:	154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc; 44. lmopr J. Hradec; 74. lmopr Bučovice

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.2 Odřady pro evakuaci a humanitární pomoc

Odřad pro evakuaci

Tab. 2 – Odřad pro evakuaci osob ze zatopených oblastí

Název:	Odřad k evakuaci osob při povodních
Základní schopnosti:	Evakuace osob ze zatopených oblastí
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 2x PTS; až 2x VT+podvalník; až 1x velitelský automobil
	do 10
Cvičí a vyčleňuje:	154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc; 151. žpr Bechyně, 152. žpr Rakovník; 153. žpr Olomouc

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Odřad pro humanitární pomoc

Tab. 3 – Odřad k převozu humanitární pomoci a nouzovému zásobování, evakuace osob

Název:	Odřad k převozu humanitární pomoci a nouzovému zásobování
Základní schopnosti:	Převoz humanitární pomoci a zásobování, evakuace osob
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	do 1x NATT
	do 10
Cvičí a vyčleňuje:	44. lmopr J. Hradec; 74. lmopr Bučovice

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán

1.10.3 Odřady pro pomoc technikou

Vyprošťovací odřad

Tab. 4 – Odřad pro vyprošťování vozidel při kalamitních situacích na komunikacích

Název:	Vyprošťovací odřad
Základní schopnosti:	Vyprošťování vozidel při kalamitních situacích na komunikacích
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	do 1x VT-72; do 1xVT+podvalník; nebo do 1x AV-15; do 1x velitelský automobil
	do 10
Cvičí a vyčleňuje:	151. žpr Bechyně; 152. žpr Rakovník; 153. žpr Olomouc, 154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc;

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán

1.10.4 Odřady pro zabezpečování sjízdnosti

Tab. 5 – Odřad k zabezpečování průjezdnosti na komunikacích a ve městech

Název:	Odřad k zabezpečování průjezdnosti na komunikacích a ve městech
Základní schopnosti:	Zemní práce k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech
Počet možné techniky a zařízení:- osob:	až 1x KN; až 1x VT+podvalník; až 2x NATT sklápěč do 10
Cvičí a vyčleňuje:	151. žpr Bechyně; 152. žpr Rakovník; 153. žpr Olomouc
Název:	Odřad pro nouzové přemostění
Základní schopnosti:	Přemostění komunikace do 20 m při rozsáhlých pov.
Počet možné techniky a zařízení:osob:	až 2x AM 50; až 1x velitelský automobil do 5
Cvičí a vyčleňuje:	152. žpr Rakovník; 153. žpr Olomouc, 154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc;

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.5 Odřady pro terénní a zemní práce

Odřad k provádění zemních prací

Tab. 6 – Odřad k provádění zemních prací

Název:	Odřad k provádění zemních prací
Základní schopnosti:	Zemní práce – rýhování, hloubení, navážka zeminy
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 1x UDS nebo KN; až 1x buldozer; až 1x VT+podvalník; až 1x NATT sklápěč, až 1x velitelský automobil do 10

Cvičí a vyčleňuje:	151. žpr Bechyně; 152. žpr Rakovník; 153. žpr Olomouc, 154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc;
--------------------	---

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Odřad k provádění trhacích a demoličních prací

Tab. 7 - Odřad k provádění trhacích a demoličních prací

Název:	Odřad k provádění trhacích a demoličních prací
Základní schopnosti:	Podpora provádění trhacích a demoličních prací při ledových povodních a jiné potřebě
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 1x hydraulický nakladač, rypadlo, CAS, MŘP, EC, zásahová tatra
	do 10
Cvičí a vyčleňuje:	151. žpr Bechyně

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.6 Odřady pro průzkum a detekci látek CBRNE

Speciální mobilní biologický tým

Tab. 8 - Odřady pro průzkum a detekci látek CBRNE

Název:	Speciální mobilní biologický tým
Základní schopnosti:	Epidemiologická šetření, odběr vzorků biologického materiálu nebo prostředí. Identifikace biologických agens na místě, eventuálně přeprava vzorků do stacionárních laboratoří
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 1x spec. zásahové vozidlo BIOMASTER nebo BIOROVER, identifikační technika, odběrové soupravy, ochranné obleky OPCH-90 PO s VDP-60 PLUTO, OCHOM-99 INT nebo EXT, dekontaminační technika pro vlastní tým
	do 4

Cvičí a vyčleňuje:	ÚVZÚ Praha
--------------------	------------

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Stacionární mikrobiologická laboratoř

Tab. 9 – Odřad Stacionární mikrobiologické laboratoře

Název:	Stacionární mikrobiologická laboratoř
Základní schopnosti:	Identifikace biologických agens
Počet možné techniky a osob:	Mikrobiologická laboratoř do 4
Cvičí a vyčleňuje:	ÚVZÚ Praha

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Letecká skupina radiačního průzkumu

Tab. 10– Odřad provádění vzdušného radiačního průzkumu

Název:	Letecká skupina radiačního průzkumu
Základní schopnosti:	Provádění vzdušného radiačního průzkumu
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	IRIS (pozn. Podmíněno zajištěním vrtulníku) až 2
Cvičí a vyčleňuje:	314 CV ZHN Praha
Základní schopnosti:	Podřízenost SOC MO. Úkol: vzdušný radiační průzkum
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 1x vrtulník Mi-17 do 3
Cvičí a vyčleňuje:	24. zdl Praha

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Družstvo radiačního a chemického průzkumu

Tab. 11 – Odřad provádění vzdušného radiačního průzkumu

Název:	Družstvo radiačního a chemického průzkumu
Základní schopnosti:	Monitorování radiační a chemické situace z hlediska výskytu současných bojových otravných látek
Počet možné techniky, zařízení a osob	až 1x BRDM-2 rch, nebo LR rch
	do 3
Cvičí a vyčleňuje:	31. brchbo Liberec

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.7 Odřady pro dekontaminaci techniky

T-Dekontaminační odřad – technika

Tab. 12 – Odřad pro dekontaminaci techniky

Název:	T-Dekontaminační odřad - technika
Základní schopnosti:	Dekontaminace techniky a terénu od biologických, chemických a radiologických látek
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 2x ACHR 90; až 1x linka 82; až 1x NATT
	do 8 + velení
Cvičí a vyčleňuje:	154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc; 31. brchbo Liberec (3x)

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.8 Odřady pro dekontaminaci osob

O-Dekontaminační odřad – osoby

Tab. 13 – Odřad pro dekontaminaci osob

Název:	O-Dekontaminační odřad - osoby
Základní schopnosti:	Dekontaminace osob od biologických, chemických a radiologických látek
Počet možné techniky, zařízení a osob:	až 1x ACHR 90; až 1x SDO; až 1x NATT
	do 8 + velení
Cvičí a vyčleňuje:	154. szr Rakovník; 155. szr Olomouc; 31. brchbo Liberec (3x)

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.9 Zdravotnické odřady

Hospitalizační a izolační báze

Tab. 14 – Odřad pro izolaci a léčení osob se závažnými nákazami

Název:	Hospitalizační a izolační báze
Základní schopnosti:	Izolace a léčení osob se závažnými nákazami, vyžadující zajištění na nejvyšším stupni biologické bezpečnosti (biosafety, Level 3-4)
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	Stacionární zařízení se 4 lůžky intenzivní péče bez lékařského zabezpečení
	do 1
Cvičí a vyčleňuje:	ÚVZÚ Praha (Těchonín)

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

Mobilní zdravotnický tým

Tab. 15 – Odřad pro mobilní zdravotnický tým

Název:	Mobilní zdravotnický tým
Základní schopnosti:	Posílení odborných kapacit ve stálých nemocnicích podle místa zásahu
Počet možné techniky, zařízení a osob:	až 1x LR 130 zdrav
	do 3
Cvičí a vyčleňuje:	NZ Hr. Králové (2x)

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1. 10. 10 Veterinární odřady

Vojenská veterinární zásahová skupina

Tab. 16 – Odřad vojenské veterinární zásahové skupiny

Název:	Vojenská veterinární zásahová skupina
Základní schopnosti:	Zásah při vzniku nákaz zvířat a zoonóz, epizootologické šetření, zásah při likvidaci následků živelních katastrof a havárií, odběr, odvoz a vyšetření vzorků, imobilizace zvířat, odborná činnost spojená s dekontaminací zvířat a asanačními pracemi
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	Speciální zásahové vozidlo podle situace, speciální odběrová technika, soupravy pro imobilizaci zvířat, dekontaminační technika, izolační ochranné obleky
	do 4
Cvičí a vyčleňuje:	ÚVVÚ Hlučín (2x)

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.10.11 Letecké síly a prostředky pro záchranné práce -Posádka vrtulníku v pohotovosti SAR

Tab. 17 – Odřad posádky vrtulníku v pohotovosti SAR

Název:	Posádka vrtulníku v pohotovosti SAR
Základní schopnosti:	Záchrana a evakuace osob, průzkum místa události, přeprava záchrannářských týmů IZS. Podřízenost: RCC Úkol: činnost AČR ve prospěch IZS, záchrana osob v ohrožení
Počet možné techniky a zařízení: - osob:	až 2x vrtulník SAR (W-3A Sokol) vyčleněný k zabezpečení letecké pátrací a záchranné služby
	V každém vrtulníku posádka do 3 osoby a do 2 palubní záchranaři
Cvičí a vyčleňuje:	23. zvrtl Přerov

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1. 10. 12 Úkoly plněné ve prospěch IZS - Odřad leteckého hašení

Tab. 18 – Odřad pro záchrannu osob z postižených oblastí, vzdušný průzkum.

Název:	Nenadálé úkoly – úkoly plněné ve prospěch IZS
Základní schopnosti:	Záchrana osob z postižených oblastí, přeprava osob a materiálu, vzdušný průzkum. Podřízenost: SOC MO
Počet možné techniky a zařízení: osob:	až 1x vrtulník Mi-17/171š s palubním jeřábem LPG 150 s nosností do 150 kg. Celková přepravní kapacita: do 20 osob bez výstroje, nebo do 4 tuny nákladu v kabíně, nebo do 3 tuny nákladu v podvěsu pod vrtulníkem. Vytrvalost letu: 100 minut bez a 150 minut s přídavnou nádrží v kabíně.
	Posádka do 3 osoby a do 1 palubní záchranař
Cvičí a vyčleňuje:	23. zvrtl Přerov

Odřad leteckého hašení

Tab. 19 – Odřad pro letecké hašení ve vojenských újezdech a rozsáhlé požáry na území ČR

Název:	Odřad leteckého hašení
Základní schopnosti:	Letecké hašení ve vojenských újezdech a rozsáhlé požáry na území ČR
Počet nožné techniky a zařízení: osob:	do 1x vrtulník W-3A Sokol do 3
Cvičí a vyčleňuje:	24. zdl Praha

Zdroj: MV GŘ HZS, Ústřední poplachový plán IZS

1.11 Nasazení sil a prostředků AČR k plnění úkolů PČR

Plnění úkolů PČR je nutno realizovat v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o PČR a Dohody o povolání vojáků AČR. Při praktickém výkonu služby jsou vojáci AČR podřízeni příslušníkům PČR.^[11]

Základním úkolem nasazení SaP AČR k plnění úkolů PČR je ve smíšených hlídkách zabezpečit splnění úkolů pořádkové policie souvisejících s regulací pohybu osob se zabezpečením veřejného pořádku a bezpečnosti při vzniku MU na JE.^[11,13]

Velitelem smíšené hlídky je vždy příslušník PČR. Člen hlídky, je voják plnící úkol, vybaven vojenskou střelnou zbraní s jedním palebným průměrem. K plnění úkolů je oprávněn používat zbraň, některé donucovací prostředky, jako např. hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany a pouta. Voják musí být seznámen s omezujícími ustanoveními pro používání těchto donucovacích prostředků.^[11]

Ke zvládnutí činností stanovených pro smíšené hlídky, včetně začlenění vojáků do sestavy PČR při MU na JE, lze provádět odborný výcvik vojáků s důrazem na použití zbraně a sebeobranu. Vojáky seznamovat s povinnostmi příslušníků PČR s oprávněními stanovenými pro vojáky a jejich úkoly v rámci vnějšího havarijního plánu pro JE Dukovany a Temelín. Dále je seznamovat s mírou radiačního ohrožení zasahujících osob. Nácvík řídit lektory z řad Policie ČR a HZS ČR.^[11,13]

Vyčleněné síly a prostředky

Pro plnění úkolů PČR na JE vyčlenit SaP v celkovém možném počtu 500 vojáků a do 21 kusů techniky s časovou normou. Dalších možných 200 vojáků a 11 kusů techniky mít připraveno k uvedení do pohotovosti s časovou normou. Vyčleněné SaP AČR připravit pro plnění úkolů na JEDU nebo JETE a k tomu zpracovat potřebnou dokumentaci. Ostatní změny počtu SaP vyčleněných z podřízenosti jednotlivých nositelů úkolu provádět pouze ve výjimečných a řádně zdůvodněných případech na nezbytně nutnou dobu na základě nařízení^[11]

Pro JE Dukovany a JE Temelín

Vojáky vyčleněné pro plnění úkolů PČR při radiační havárii na některé z JE (dle NV ČR č. 465/2008 Sb. a Dohody o povolání vojáků) předat v příslušných příjmových místech ÚO PČR v souladu s harmonogramem opatření pro JE Temelín nebo JE Dukovany 31. K plnění úkolů PČR vyčlenit celkem 500 vojáků v následujících časových normách: ^[11,14]

- 60 vojáků do 12 hodin, dalších 190 vojáků do 24 hodin, dalších 250 vojáků do 48 hod,
- 10 osobních vozidel do 12 hodin, dalších 10 osobních vozidel a 1 výprošťovací vozidlo do 24 hodin.

V případě požadavku na nasazení nebo po vyhlášení MU 2. stupně na JEDU nebo JETE zabezpečit uvedení do pohotovosti SaP velitelství SpS dle harmonogramu: ^[11,14]

- 20 vojáků do 12 hodin, dalších 80 vojáků do 24 hodin, dalších 100 vojáků do 48 hod,
  - 10 osobních vozidel do 12 hodin, 1 výprošťovací vozidlo do 24 hodin.
- České republiky.

2 HYPOTÉZA A METODIKA PRÁCE

2.1 Hypotéza

Přehledy prostředků u útvarů AČR jsou v současné době pro využití v IZS.

2.2 Metodika

Dostatečné množství informací z právních norem z odborné literatury z různých interních předpisů a internetových zdrojů jsem načerpal důkladným prostudováním.

Pro svou práci jsem potřeboval názor a zkušenosti starostů obcí kde se AČR podílela v uplynulých letech na odstraňování škod po povodních. Prostřednictvím telefonních hovorů a emailů jsem pokládal starostům obcí v Týně nad Vltavou, v Chrastavě na Liberecku, v obci Husinci na Prachaticku, v obci Malenice na Strakonicku a v Jeseníku nad Odrou otázku. „ Jsou v současné době přehledy prostředků u útvarů AČR pro využití v IZS?“ Na tuto otázku bude zodpovězeno ve výsledcích této práce.

Jelikož při každém nasazení sil a prostředků AČR byli vždy nejvíce využiti ženisté, oslovil jsem proto velení štábu 15. ženijní brigády a 151. ženijního praporu z Bechyně, zabývající se problematikou nasazením SaP AČR do IZS. Z řad odborníků od ženijního vojska jsem získal mnoho cenných rad a informací.

Dále jsem čerpal ze svých vlastních zkušeností, jelikož jsem několik let příslušníkem AČR a v současné době zařazen jako velitel družstva na ženijní stavební rotě 151. ženijního praporu, který je v podřízenosti 15. ženijní brigádě v Bechyni. V roce 2009 jsem se jako starší strojník UDS 214 podílel na odstraňování škod po povodních na Prachaticku a Strakonicku, kde jsem byl svědkem utrpení lidí, kteří byli poškozeni povodněmi. Zde jsem nasbíral mnoho zkušeností v pomoci lidem, a proto k této problematice mám i svůj osobní vztah.

3 VÝSLEDKY

Výsledky mé práce jsou zhodnoceny přehledy zásahů 15. Ženijní brigády v letech 2005 až 2012. Práci jsem také zhodnotil telefonickými rozhovory a odeslanými emaily starostům obcí poškozených povodněmi v letech 2005 až 2010. Dotazoval jsem se, zda „ Jsou v současné době přehledy prostředků u útvaru AČR pro využití v IZS? “ Dostal jsem jednoznačnou odpověď od všech kontaktovaných starostů obcí. „ Armáda ČR a její prostředky jsou v IZS plně využitelné při MU a KS“. Každý dotázaný starosta také odpověděl, že „ Důležitost včasného nasazení AČR v oblastech zasažených především povodněmi v letech 2005 až 2010 byla nenahraditelnou pomocí Sap AČR. Bez pomoci vojáků si neumíme představit zvládnutelnost těchto živelných pohrom v takové míře.“ Dále mi bylo sděleno. „ Do budoucna je nutné počítat s pomocí AČR při těchto živelných pohromách. AČR je svou objemnou zasahující silou, svou vycvičenosí, připraveností na dané situace a možnou nasaditelnou technikou, ničím a nikým nenahraditelná.“

Výsledky mé práce také spočívají také v dotazování příslušníků 15. Ženijní brigády,kteří při těchto záchranných pracích a likvidacích následků pohrom nejvíce v minulosti rozhodovali.

Tato bakalářská práce chce zohledňovat nenahraditelné využití nasazených SaP AČR ze zkušeností uplynulých let, především z oblastí zasažených povodněmi.

Jak nenahraditelná a plně využitelná je AČR při MU a KS dokládá přehled počtu zásahů, počtu zasahujících osob, počtu techniky a celkových nákladů v letech 2005 až 2012.

Tab. 20 - Přehled zásahů znázorňuje rok 2005 s 50 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 1 030 876,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2005				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	131	40	16	223 011,- Kč
II. čtvrtletí	24	14	6	60 633,- Kč
III. čtvrtletí	115	53	15	422 792,- Kč
VI. čtvrtletí	110	36	15	324 440,- Kč
Celkem	380	143	52	1 030 876,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 21 -Přehled zásahů znázorňuje rok 2006 se 160 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 12 273 946,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2006				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	1206	365	80	6 619 593,- Kč
II. čtvrtletí	682	238	63	5 206 578,- Kč
III. čtvrtletí	111	51	13	342 528,- Kč
VI. čtvrtletí	60	9	4	105 246,- Kč
Celkem	2059	663	160	12 273 946,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 22 - Přehled zásahů znázorňuje rok 2007 se 42 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 3 436 541,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2007				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	72	35	19	134 131,- Kč
II. čtvrtletí	275	68	7	1 230 387,- Kč
III. čtvrtletí	187	75	12	2 008 975,- Kč
VI. čtvrtletí	81	6	4	63 048,- Kč
Celkem	615	184	42	3 436 541,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 23 -Přehled zásahů znázorňuje rok 2008 s 5 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 87 931,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2008				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	53	6	2	42 371,- Kč
II. čtvrtletí	9	6	2	39 597,- Kč
III. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
VI. čtvrtletí	4	2	1	5 963,- Kč
Celkem	66	14	5	87 931,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 24 - Přehled zásahů znázorňuje rok 2009 s 18 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 12 618 663,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2009				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	5	4	1	51 158,- Kč
II. čtvrtletí	2	1	1	3 368,- Kč
III. čtvrtletí	276	159	16	12 564 137,- Kč
VI. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
Celkem	283	164	18	12 618 663,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 25 -Přehled zásahů znázorňuje rok 2010 se 44 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 9 816 360,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2010				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	4	1	5	51 158,- Kč
II. čtvrtletí	2	1	2	3 368,- Kč
III. čtvrtletí	367	210	36	8 625 276,- Kč
VI. čtvrtletí	48	35	1	1 136 567,- Kč
Celkem	421	247	44	9 816 360,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 26 -Přehled zásahů znázorňuje rok 2011 s 18 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 11 009,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2011				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
II. čtvrtletí	1	2	2	3 795,- Kč
III. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
VI. čtvrtletí	1	3	2	7214,- Kč
Celkem	283	164	18	11 009,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Tab. 27 -Přehled zásahů znázorňuje rok 2012 se 2 zásahy a náklady na tyto zásahy ve výši 3 090,- Kč provedené 15. Ženijní brigádou.

PŘEHLED ZÁSAHŮ 15. ŽENIJNÍ BRIGÁDA 2012				
měsíc	Počet osob	Počet techniky	Počet zásahů	Náklady celkem
I. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
II. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
III. čtvrtletí	1	3	2	3090,- Kč
VI. čtvrtletí	0	0	0	0,- Kč
Celkem	1	3	2	3090,- Kč

Zdroj: Tabulkový přehled provedených zásahů u 15. Žbr. v letech 2005 – 2012, Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012

Dalšími výsledky své bakalářské práce chci zohlednit schopnosti 15. ženijní brigády při odstraňování MU a KS, kterých je schopna svými silami a prostředky.

Řešení možných mimořádných událostí a krizových situací v silniční dopravě:

Při řešení mimořádné události v dopravě je třeba často řešit problém výstavby náhradních přemostění za mosty zničené nebo poškozené jako je například povodeň nebo podobná živelná katastrofa.^[10]

15. ženijní brigáda je schopna zabezpečit při vzniku mimořádných událostí a krizových situací^[10] :

- 15. žbr. použije buď krátkodobě pouze své mostní prostředky, nebo ve spolupráci se Správou státních hmotných rezerv (SSHR) se zúčastní při stavbě zatímních mostů vhodných pro civilní provoz.^[10],
- automobil mostní AM-50 - je určen k přemostování překážek o šířce 10 až 12,5 m, a to mostem o jednom poli, dále ke stavbě mostu o více polích pro přemostění překážky širší než 12,5 m. Most umožnuje stavbu dlouhých mostů a estakád, rychlosť stavby je 13,5 m/7 min s dostatečně vycvičenou obsluhou. Hloubka přemostované překážky může být v rozmezí od 2 do 6 metrů.^[10],
- mostní tank MT-55 - je schopen přemostovat překážky do délky 18 m, šířka mostu je 3,3 m, jízdní kolej má šířku 1,15 m, mezera mezi kolejemi je 1,0 m, zatížitelnost mostní konstrukce je do 50 tun má šířku 1,15 m, mezera mezi kolejemi je 1,0 m, zatížitelnost mostní konstrukce je do 50 tun.^[10],
- přepravník mostu PM-55 - je speciální vozidlo určené k dopravě, pokládání a snímání mostu při přemostování překážek a převážení záložní mostní konstrukce mostního tanku MT-55A. Prostředek umožnuje i samostatné

položení mostní konstrukce na terén. Rychlosť stavby je asi 10 min./1 pole, doba použití dny až měsíce^[10],

- pontonová mostová souprava PMS - je svým charakterem plovoucí most na kontinuálních plovoucích podpěrách, mostovku tvoří horní uzavřená paluba pontonu. Jedná se o most se dvěma jízdními pruhy pro použití při rychlosti vody do 2 m/s. a minimální hloubce vody 40 cm, rychlosť stavby je v rádu maximálně desítek minut s minimální pracností stavby^[10],
- prostředky Správy státních hmotných rezerv, most montovaný týlový MMT - most vyhovuje zatížení podle CSN 73 6203, zatěžovací třída A. Při zatížitelnosti 80 tun lze dosáhnout maximálního rozpětí jednoho mostního pole 45 m.^[10],
- prostředky Správy státních hmotných rezerv. Most montovaný silniční – MMS - je ocelová příhradová rozebíratelná mostní konstrukce s dolní mostovkou. MMS je navržena jako konstrukce provizorního přemostění v délkách cca 7,0 až 21,0 m pro použití v civilním i vojenském sektoru. Jedná se o most jednopruhový s modulovou délkou jednoho pole do 21,15 m.^[10]

Povodeň

Ohrožení životů a majetku občanů, poškozování životního prostředí, vznik značných materiálních škod.^[20]

- Přirozená povodeň je přechodné zaplavení krajiny přírodními jevy, zejména přívalovými dešti, vodními toky, táním nebo chodem ledů apod^[20],
- zvláštní povodeň je přechodné zaplavení krajiny způsobené jinými vlivy, zejména narušením vodního díla nebo jezera v takovém rozsahu, že může vést až k její havárii nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle^[20].

15. ženijní brigáda je schopna zabezpečit při vzniku povodně a odstraňování následků:

[1,10]

- Evakuaci obyvatel ze zatopených oblastí nafukovacími čluny, motorovými čluny, laminátovými čluny, obojživelnými transportéry PTS 10.
- Zásobování pitnou vodou za pomocí cisterny na pitnou vodu T – 815 Citra a přívěsu na pitnou vodu Vesna.
- Zatopené sklepní prostory a čerpání vody za pomocí plovoucích čerpadel Aquafast.
- Likvidace porážení dřevin pomocí motorových pil.
- Vyprošťovací práce pomocí vyprošťovacího automobilu AV – 14 a AV – 15, pomocí vyprošťovacího tanku VT – 72 automobilního jeřábu AD 20 a AD 28.
- Uvolňování ledových koryt řek při povodni pomocí trhavin.
- Provizorní přemostění za pomocí mostního automobilu AM – 50 (na nezbytně nutnou dobu pro přepravu těžké techniky), výstavba mostů z mostové soupravy MS a TMS.
- Zřízení nouzového ubytování za pomocí materiální základny humanitární pomoci s kapacitou 450 osob.
- Provedení zemních prací při zpevňování hrází, odstraňování naplavené zeminy, čištění koryt řek a potoků, likvidace zřícených objektů a jiné – za pomocí stroje dozeru D5N a D6K, sklápěcího nákladního automobilu T – 815 S3, CAT DSN, CAT DGK.

Vyřazení zdrojů pitné vody

Vyřazení zdrojů pitné vody může nastat závadnými látkami důsledkem technologických havárií na úpravnách vody, v důsledku znečištění vody povodněmi, důsledkem havárií na čerpacích stanicích vodojemů a vodních řádů. Nedostatek vody může být také způsoben dlouhodobým suchem.^[11]

Při vyřazení zdrojů pitné vody je 15. ženijní brigáda schopna zabezpečit: ^[1]

- Zásobování pitnou vodou cisternou na pitnou vodu T – 815 Citra a přívěsem na pitnou vodu Vesna.
- K požívání upravovat vodu úpravnou vody UV – 2000.

Vyřazení zdrojů elektrické energie

Vyřazení zdrojů elektrické energie může nastat spadlými stromy na, vyvrácenými stožáry elektrického vedení v důsledku povětrnostních vlivů anebo zkraty elektrického vedení. Přetržení elektrického kabelu uloženého v zemi, může nastat při zemních pracích zemním strojem např.: rypadlem. ^[1,10]

15. ženijní brigáda je schopna zabezpečit při vyřazení zdrojů elektrické energie zdroje výroby elektrického proudu elektrocentrálami od 0,5 kW do 60 kW. Těmito zdroji elektrického proudu je také schopna zabezpečit osvětlení osvětlovacími soupravami a svítidly. ^[1,10]

Sněhová kalamita

„Sněhová kalamita je závislá na klimatických podmínkách, její vznik lze předpokládat v zimním období. Rozhodujícím faktorem pro její vznik je vydatnost a délka trvání sněhových srážek a zejména síla větru.“ ^[1]

15. ženijní brigáda je schopna při vzniku sněhové kalamity zabezpečit:

- Provádění vyprošťovacích prací za pomocí vyprošťovacího automobilu AV – 14 a AV – 15, vyprošťovacího tanku VT – 72 B, automobilního jeřábu AD 20 a AD 28. ^[1]
- Odstraňování velkého nánosu sněhu na komunikacích, průjezdnost na komunikacích a ve městech za pomocí universálního dokončovacího stroje UDS 114 (214), Exkavátoru JCB 4CX, kolového nosiče KN – 251, universálního

smykem řízeného nakladače JCB Robot 170 a UNC 750, pásového dozeru D5N a D6K, sklápěcího nákladního automobilu T – 815 S3. ^[1]

- Odstraňování sněhu ze střech za pomocí vysokozdvížné plošiny a osob s ručním nářadím. ^[1]
- Dopravní technika – nákladní automobil T – 815 S3. ^[1]
- Zemní stroj Grejdr 120M Caterpillar je určen především na provádění zemních prací při stavebních úpravách vodorovných ploch, roviných ploch se sklonem v jedné rovině, ale také k odklízení sněhu z komunikací a ploch. ^[1]

Vichřice

Rozeznáváme podle Beaufortovy stupnice celkem 12 stupňů měření síly větru a to vichřici, silnou vichřici a mohutnou vichřici. Vichřice je na 9. stupni stupnice, vítr dosahuje rychlosti 20,8 – 24,4 m/s, způsobuje menší škody. Silná vichřice je na 10. stupni měření síly větru, dosahuje rychlosti 24,5 – 28,4 m/s, vyvrací stromy a ničí stavby. Mohutná vichřice je na 11. stupni měření síly větru, dosahuje rychlosti 28,5 – 32,6 m/s, způsobuje škody na životech, nepředstavitelné škody na životním prostředí, obzvláště škody na lesních porostech a budovách. ^[1,10]

Beaufortova stupnice slouží k odhadu rychlosti větru. Byla vytvořena počátkem 19. století kontraadmirálem Francisem Beaufortem. Beaufortova stupnice má dvanáct stupňů. ^[1, 10]

Pro odstraňování následků vichřice je 15. ženijní brigáda schopna zabezpečit: ^[1,10]

- Zprůjezdňení komunikací ve městech odstraněním padlých stromů, telefonních sloupů, stožárů elektrického napětí, pomocí motorových řetězových pil, automobilního jeřábu AD 20 a AD 28, vyprošťovacího automobilu AV– 14 a AV– 15.
- Odstranění zřícených budov – za pomoci universálního dokončovacího stroje UDS 114 (214), Exkavátoru JCB 4CX, kolového nosiče KN – 251, universálního smykem řízeného nakladače JCB Robot 170 a UNC 750,

pásového dozera D5N a D6K, sklápěcího nákladního automobilu T – 815 S3, automobilního jeřábu AD 20 a AD 28.

- Likvidaci polomů pomocí motorových řetězových pil.
- Nouzové dodávky elektrické energie pomocí elektrocentrál EC 1 – 60 kW.
- Provádění vypřešťovacích prací pomocí vypřešťovacího automobilu AV – 14 a AV – 15, vypřešťovacího tanku VT – 72 B, automobilního jeřábu AD 20 a AD 28.
- Zřízení nouzového ubytování za pomoci materiální základny humanitární pomoci s kapacitou 450 osob.

Lesní požár

„Lesní požár může vzniknout z různých, většinou zcela nahodilých příčin. Velká pravděpodobnost vzniku požáru je v letním období (sucho, velké množství lidí v lese), v zimním období je pravděpodobnost vzniku požáru malá. Nejpravděpodobnější příčinou vzniku požáru může být odhozený nedopalek cigarety, rozdělávání ohně v přírodě, pálení klestu při lesních pracích, úder blesku, dopravní nehoda s následným požárem, samovznícení hořlavých látek a žhářství.“ [21]

15. ženijní brigáda je schopna při vzniku lesního požáru zabezpečit: [1,21]

- Hašení požáru pomocí cisternové automobilní stříkačky LIAZ CAS 25 a CAS – 32 T – 815. Ve špatně přístupném terénu lze využít požární tank SPOT 55.
- Doprava vody cisternovou automobilní stříkačkou CAS – 32 T – 815 a LIAZ CAS 25, případně lze využít cisternu na pitnou vodu T – 815 Citra.
- Porážení dřevin motorovými pilami.
- Provádění zemních prací universálním dokončovacím strojem UDS 114 (214), Exkavátoru JCB 4CX, kolového nosiče KN – 251, nakladač JCB Robot 170 a UNC 750, pásové dozery D5N a D6K.
- Dopravní technika – nákladní automobil T – 815 S3.

Radiační nehoda a havárie

Radiační nehoda je událost, která má za následek nepřípustné uvolnění radioaktivních látek, ionizujícího záření, které je doprovázeno nepřípustným ozářením fyzických osob. Radiační havárie je radiační nehoda, jejíž následky vyžadují nutná naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí.^[21]

Při vzniku radiační nehody a havárie je 15. ženijní brigáda schopna zabezpečit:^[1,21]

Dezaktivace techniky zařízením Linky 82 - průjezd mycí linkou, dále odmořovací soupravy AOS – 1, AOS – 2 a OS – 3, které jsou součástí vojenské techniky. Pro dezaktivaci techniky lze využít i příslušenství automobilu chemického rozstřikovacího ARS 12M a T – 815 ACHR90 CO.

- Přípravu dezaktivacní směsi pomocí rozstřikovacího chemického automobilu ARS 12M a T – 815 ACHR90 CO, umožňují ohřev vody v nádrži a mísení s dezaktivacní směsi.
- Provedení dezaktivace osob zřízením místa pro speciální očistu MSO.
- Provedení radiačního průzkumu pomocí chemického automobilu UAZ 469 CH.
- Vytyčení zamořeného prostoru pomocí chemického automobilu UAZ 469 CH.

15. ženijní brigáda je schopna zabezpečit nouzové ubytování.

Materiální základna humanitární pomoci (MZHP)

Materiální základna humanitární pomoci je předurčena k zabezpečení základních životních potřeb, jako je ubytování, příprava a výdej stravy, ošacení postiženému obyvatelstvu na dobu nezbytně nutnou pro 450 osob.^[7]

Stanový tábor je součástí materiální základny humanitární pomoci a je členěn na:^[7]

- Přijímací středisko, které zabezpečuje lékařské prohlídky, náhradní ošacení a hygienu,

- zdravotnické středisko zabezpečuje vyšetření nemocných a jejich léčení,
- prostor pro ubytování je rozdělen (muži, ženy),
- prostor pro osobní hygienu.

4 DISKUZE

Cílem mé práce bylo vypracovat ucelený dokument pro samosprávu o prostředcích u útvarů AČR, využitelných při nevojenských ohroženích na území České republiky. K vypracování tohoto dokumentu jsem potřeboval názor a zkušenosti starostů obcí kde se AČR podílela v uplynulých letech na odstraňování škod po povodních. Prostřednictvím telefonních hovorů a odeslaných emailů starostům postižených oblastí v Týně nad Vltavou, v Chrastavě na Liberecku, na Prachaticku v obci Husinec a na Husinecké přehradě, na Strakonicku v obci Malenice a v Jeseníku nad Odrou jsem se starostů těchto postižených oblastí dotazoval otázkou „Jsou v současné době přehledy prostředků u útvarů AČR pro využití v IZS?“ Na položenou otázku jsem dostal vždy jednoznačnou odpověď. „Armáda ČR a její prostředky jsou v IZS plně využitelné při mimořádných událostech a krizových situacích.“ Každý dotázaný starosta také odpověděl, že „Důležitost včasného nasazení Armády ČR v oblastech zasažených povodněmi v letech 2005 až 2010 byla nenahraditelnou pomocí sil a prostředků (SaP) AČR, bez pomoci vojáků si vůbec nedokážeme představit zvládnutelnost těchto Krizových situací v takové míře. Do budoucna je nutné počítat s pomocí AČR při MU a KS, protože AČR je svou objemnou zasahující silou, svou vycvičenosí, připraveností na dané situace a možnou nasaditelnou technikou, nenahraditelná, ničím a nikým zastupitelná.“

Pro zkušenosti a názory jsem navštívil odborníky ze štabu 15. Ženijní brigády a štabu 151. Ženijního praporu v Bechyni. Zde jsem načerpal dostatek vědomostí a praktických rad k vypracování pomocné příručky pro samosprávu, která by měla informovat o možných prostředcích u AČR.

CSTT je určeno pro výcvik k nasazení v modelových situacích SaP AČR v IZS. Zde si velitelé jednotek pod odborným vedením svých nadřízených velitelů mohou vyzkoušet činnost svých jednotek od přesunu až po jejich samotné nasazení v KS. Simulačně navozené situace jsou velitelé jednotek AČR v součinnosti s HZS, ZZS a PČR. Vlastním úsudkem a včasným rozhodováním jsou nuceni odstranit následky vzniklých situací.

Námětem praktických cvičení s taktickým zaměřením složek IZS a AČR jsou společná cvičení s námiety, jako jsou, výcvik vrtulníkové letky AČR s vrtulníky LZS, výskyt ptačí chřipky, záchrana pohřešovaných osob, spolupráce jednotlivých složek IZS a AČR s důrazem na vedení, organizaci a spojení složek a pátrací akce v terénu. V rámci těchto cvičení se prověruje použití ochranných pomůcek a prostředků, jejich dostupnost a využitelnost pro zabezpečení dekontaminace a dezinfekce zasahujících osob. Tato společná cvičení pomáhají k celkové připravenosti složek IZS a AČR.

5 ZÁVĚR

Práce se zabývá základními povinnostmi státu a jeho zajištěním bezpečnosti. Základem úspěšného fungování bezpečnostního systému státu je včasná a koordinovaná příprava rozhodujících činností, příslušných řídících a výkonných orgánů na všech úrovních státní správy a samosprávy, které se podílí na zajišťování bezpečnosti.

Řešení MU a KS starostou obce a spolupráce se starostou ORP. Jeho povinnosti a pravomoc v území, pro které byl vyhlášen stav nebezpečí a navazující spolupráce se základními složkami IZS a ostatními složkami IZS.

Cílem práce byla snaha vytvořit pomůcku pro samosprávu, která by měla pomoci načerpat důležité informace a rady jakým způsobem postupovat při MU a KS řešené IZS. SOC MO vyčleňuje v rámci IZS SZR dislokované v Rakovníku a v Olomouci. Plní úkoly vyžadované MV-GŘ HZS ČR při provádění ZaLP a ochraně obyvatelstva podle Ženevské konvence za stavu ohrožení státu i za válečného stavu.

Vyžádat pomoc od SZR a VÚ mohou pouze oprávněné osoby. Vojenští záchranáři jsou cvičeni na konkrétní úkoly a měli by proto být žádáni převážně při vzniku KS, na které jsou předurčeni. Při vzniku MU se standardně vyžadují síly IZS.

K této problematice byla vydána „Směrnice NGŠ AČR k nasazování AČR v rámci IZS a k plnění úkolů PČR.“^[19]

Použití AČR k ZaLP. Znamená dočasně organizované nasazení VÚ a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem a pod velením příslušného velitele. Tato pomoc se využívá v případě, kdy příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrany nemohou zajistit záchranné práce vlastními silami. AČR vyčleňuje SaP do IZS jednotlivými odřady a v případě, kdy základní složky IZS nejsou schopny vzniklé KS zvládnout svými silami, jsou jednotlivé odřady aktivovány pro pomoc IZS.^[19]

Po reorganizaci, která proběhla dne 30. 9. 2008, kdy byly zrušeny záchranné prapory 15. žzbr. a 1. 10. 2008 a byly vytvořeny dvě SZR v Rakovníku a Olomouci a tři ženijní prapory, 151. ženijní prapor v Bechyni, 152. ženijní prapor v Rakovníku a 153. ženijní prapor v Olomouci. Dva lehké motorizované prapory, 74. lehký motorizovaný

prapor v Bučovicích a 44. lehký motorizovaný prapor v Jindřichově Hradci. Poslední změna v reorganizaci proběhla 1. 1. 2009, kdy 157. záchranný prapor v Hlučíně byl majetkově, personálně i finančně předán MV ČR – HZS ČR. 152. záchranný prapor v Kutné Hoře byl definitivně zrušen.^[4,19]

V současné době, je situace v AČR nejistá. Jakým způsobem se budou provádět další škrty, které by měly přijít v platnost 1.1.2014 je otázkou. Povinností AČR je dodržovat zákon 219/1999 Sb. o ozbrojených silách. AČR lze použít k plnění úkolů PČR a k ZaLP o čemž rozhoduje vláda ČR svým nařízením. AČR jako ostatní složka IZS poskytuje plánovanou pomoc na vyžádání podle zákona 239/2000 Sb., o IZS. SaP AČR lze vyžadovat písemnou žádostí u NGŠ AČR cestou SOC MO prostřednictvím OPIS IZS. I nadále ovšem bude mezi hlavní úkoly AČR patřit rozvíjení schopnosti čelit vojenským i nevojenským hrozbám.

„Nakolik jsou však možnosti výrazně zredukovaného vojska pro splnění současných i perspektivních požadavků reálné, to prokáže teprve budoucnost.“^[4]

6 SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- [1] Agentura vojenských informací a služeb, Ministerstvo obrany České republiky – , Skupina krizového řízení 15.žzb. *Vojenské záchranné útvary – Možnosti využití*. Praha: 2009. ISBN 80-7278-369-6
- [2] Armáda České republiky, Struktura ozbrojených sil v míru,[online]. [cit. 2013-03-21] Dostupné z <http://www.armadaceskerepubliky.cz/struktura-armady/>
- [3] Březovský, Hrůza, Využití informačního systému logistiky Ministerstva obrany při optimalizaci řízení jednotek Armády České republiky nasazených v rámci integrovaného záchranného systému, [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z http://pernerscontacts.upce.cz/21_2011/Brezovsky.pdf
- [4] Doležel L., Kroupa L., Ženijní vojsko – historie a současnost. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – A VIS, 2003. ISBN 80-7278-189-8
- [5] Hasičský záchranný sbor České republiky, Organizační složky, Základní poslání Hasičského záchranného sboru ČR. [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z <http://www.hzscr.cz/clanek/zakladni-poslani-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr-224110.aspx>
- [6] Interní powerpointová prezentace 15. ženijní brigády. 2012 KVD u 15.žb Bechyně. Bechyně: 2012.
- [7] Interní powerpointová prezentace SZR Rakovník, 2011 KVD u Rakovník, Rakovník: 2011.

- [8] KOHOUTEK, J. Katalog ženijní techniky a materiálu EOD. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 2006. ISBN 80-7278-315-7.
- [9] KOLMAŠ, V., KOHOUTEK, J. VYMĚTAL, J. Katalog automobilní a pásové techniky používané v AČR. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 2007. ISBN 978-80-7278-382-3.
- [10] Maňas Pavel, Soušek Radovan a kol., Stavba provizorních mostů MS, Brno: ISBN 978-80-86530-74-1(brož.)
- [11] MV-GŘ HZS, ÚSTŘEDNÍ POPLACHOVÝ PLÁN INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU zpracovaný na základě § 7 odst. 2 písm. C) a odst. 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. ČR;
Č.j. MV-108559-1/PO-IZS-2011[online].[cit. 2013-03-21]
Dostupné z http://www.hzspa.cz/izsajpo/dokumentace_izs/poplachovy_plan_izs.php
- [12] Novinky.cz, Zdravotnická záchranná služba, [online].[cit. 2013-03-21]
Dostupné z: <http://tema.novinky.cz/zdravotnicka-zachranna-sluzba>
- [13] Odbor bezpečnostní politiky, Ministerstvo vnitra ČR, Terminologický slovník pojmu z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu, Praha 2009. [online].
[cit. 2013-03-21]
Dostupné z <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/terminologicky-slovnik-pojmu-z-oblasti-krizoveho-rizeni-a>
- [14] Oddělení ochrany obyvatelstva a plánování Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje

Metodická pomůcka pro starosty obcí, Úloha starosty obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, Zlín, říjen 2009

Dostupné

z

<http://search.seznam.cz/?q=Metodick%C3%A1+pom%C5%AFcka+pro+starosty+obc%C3%AD+adresy+starosty+obce+p%C5%99i+%C5%99e%C5%A1en%C3%AD+adresy+mimo%C5%99%C3%A1dn%C3%BDch+ud%C3%ADlost%C3%AD+adresy+a+krizov%C3%BDch+situac%C3%AD+adresy+2C+Hasi%C4%8Dsk%C3%BD+BD+z%C3%AD+A1chrann%C3%BD+sbory+Zl%C3%ADn%C3%BD+Adnsk%C3%BD+A9ho+kraje%2C+Zl%C3%ADn%C3%BD+ADn%C3%BD&aq=&oq=&sourceid=szn-HP&thru=>

- [15]. Policie České republiky-Wikipedie [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z http://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_%C4%8Cesk%C3%A1_republiky
- [16]. 262. Radiotechnický prapor, Společné operační centrum Ministerstva obrany, [online].
[cit. 2013-03-21] Dostupné z: <http://www.vrvhnipraporci.cz/index.php>.
- [17]. Samostatná rota Olomouc, O nás, [online].[cit. 2013-03-21] Dostupné z http://www.szrolomouc.army.cz/htm/o_nas.html
- [18] Samostatná záchranná rota Rakovník, možnosti nasazení [online].[cit. 2013-03-21]
Dostupné z <http://www.zachranariacr.cz/data/nasazeni/nasazeni.php>
- [19] Směrnice náčelníka Generálního štáb Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky“ čj. 770-5/2011-1160 ze dne 30. června 2011

- [20] Šafřík Gustav prof., Integrovaný záchranný systém II, České Budějovice:
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích - Zdravotně sociální fakulta, 2008.
[online].[cit.2013-03-21]Dostupné z http://www.zsf.jcu.cz/structure/departments/kra/informace-pro-studenty/ucebni_texty/samostatna-zachrannarota-armady-ceske-republiky/
- [21] Terminologický slovník pojmu z oblasti krizového řízení a plánování obrany
státu, ministerstvo vnitra ČR, odbor bezpečnostní politiky, Praha 2009.
- [22] Ing. Valášek Jarmil, Ph.D., Ing. Kovářík František a kolektiv autorů:
Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. Modul C, Účelová
publikace pro krizové řízení, ISBN 978-80-86640-93-8

7 PŘÍLOHY

7.1 Příloha A – automobil mostní AM - 50

Automobil mostní AM-50^[10]

Automobil mostní AM-50 je kolové speciální vozidlo na podvozku TATRA T-813 8x8 nebo nověji na T-815 8x8, vybavené podpěrou, speciální mostní nástavbou, pokládacím a často také buldozerovým zařízením. Je určen k přemostování překážek o šířce 10 až 12,5 m, a to mostem o jednom poli, dále ke stavbě mostu o více polích pro přemostění překážky širší než 12,5 m. Most umožňuje stavbu dlouhých mostů a estakád, rychlosť stavby je 13,5 m/7 min s dostatečně vycvičenou obsluhou. ^[10]

7.2 Příloha B – mostní tank MT - 55

Mostní tank MT-55^[10]

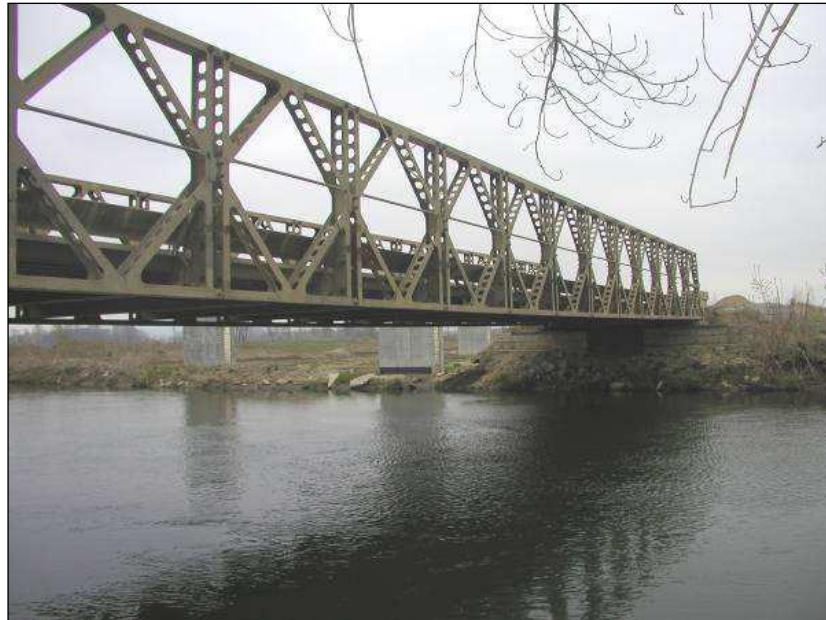
Tank je schopen přemosťovat překážky do délky 18 m, šířka mostu je 3,3 m, jízdní kolej má šířku 1,15 m, mezera mezi kolejemi je 1,0 m, zatížitelnost mostní konstrukce je do 50 tun. Tato mostní konstrukce je nevhodná pro provoz civilních vozidel především z důvodu nízké bezpečnosti vozidel proti pádu do překážky při přejezdu. Upravený podvozek T-55A se liší pouze uspořádáním jednotlivých skupin v bojovém prostoru.^[10]

Pokládací ústrojí je ovládáno soustavou hydraulických válců, kdy rozvaděč hydraulického oleje, umístěný uvnitř vozidla, lze ovládat ručně pomocí pák nebo automaticky pomocí elektrických impulsů jednotlivých sekcí výstroje. Tlak kapaliny je zabezpečován vysokotlakými pístovými čerpadly, poháněnými tankovým motorem.

Všechna ústrojí MT-55 určená k pokládání a nakládání mostu lze osádkou ovládat zevnitř tanku a s uzavřenými příklopy. Délka pokládky je asi 3 minuty, délka naložení je asi 8 minut.^[10]

7.3 Příloha C – most montovaný týlový MMT

Most montovaný týlový MMT^[10]

MMT je rychlomontovatelný silniční most se dvěma jízdními pruhy a oboustrannými lávkami pro pěší. Most má šířku plastbetonové vozovky 7 m, oboustranné chodníky z ocelových roštů mají šířku 1 m, rozpětí jednoho pole do 45 m, délka odstupňovaná po 3 m. Souprava se dvěma mezilehlými pilíři umožňuje přemostění délky až 135 m. Pilíř je dvojí konstrukce, do vody spodní stavba a pro suchou překážku vrchní stavba pilíře. Obě části mohou sloužit jako samostatný pilíř. Max. standardní výška pilíře je 16,5 m. Rychlosť stavby mostu je až 24 m/hod., efektivní doba využití je v řádu měsíců a let na dopravně významných tazích. Most je dimenzován na zatížení dle ČSN 73 6203 zatěžovací třída „A“, bez omezení rychlosti a zatížení náprav. ^[10]